

VisitKarelia Oy:n toiminnan jatko

Kunnanhallitus 12.06.2023 § 92
243/14.02.01/2023

Valmistelija

kunnanjohtaja Marjut Ahokas, marjut.ahokas@ilomantsi.fi.

Yhtiönä Visit Karelia Oy:tä edelsi Karelia Expert Matkailupalvelu Oy, jonka omistus uudistettiin vuonna 2018. Uudistuksessa yhtiön omistajiksi tulivat kaikki Pohjois-Karjalan kunnat ja tuolloin vielä maakunnan ulkopuolinen Heinävesi. Omistusmuutoksen jälkeen yhtiön perusrahoitus on tullut Pohjois-Karjalan kunnilta, ja yhtiön perustehtäväksi on määritelty Pohjois-Karjalan maakuntaan kohdistuvan matkailukysynnän kasvattaminen.

Kunnat omistavat VisitKarelia Oy:n 4000 osakkeesta 3825 osaketta, joista Ilomantsin kunnan osuus on 163 osaketta. Kunta rahoittaa yhtiön toimintaa vuosittain 22 000 €:n maksusuudella. Yhtiön ja kuntien välille ei ole solmittu osakassopimusta.

VisitKarelian toimintaan ja rahoitukseen on tulossa muutoksia muutamien kuntaomistajien kevään 2023 aikana tekemien päätösten johdosta. Yhtiön hallitus tiedustelee kuntaomistajien kantaa yhtiön toiminnan rahoitukseen ja toiminnan jatkoon liittyen.

Yhtiön omistajiensa kanssa käymien keskusteluiden perustella mahdollisia ovat osakeyhtiölain mukaan toiminnan jatkosta seuraavat vaihtoehdot:

1. toiminnan jatkaminen nykyisellään kaikkien kuntaomistajien rahoittamana.
2. toiminnan jatkaminen vain osan kunnista toimiessa rahoittajana.
3. toiminnan laajentaminen omistuspohjaa laajentamalla.
4. muut omistusjärjestelyt: esimerkiksi osakekauppa, liiketoimintakauppa, sulautuminen tai fuusio.
5. osakeyhtiön toiminnan lopettaminen esimerkiksi selvitystilamenettelyllä.

VisitKarelia Oy:n toiminta ja rahoitus on kevään 2023 aikana ajautunut haastavaan tilanteeseen. Vaikeutuneen tilanteen johdosta VisitKarelia Oy:n hallitus on 5.4.2023 järjestänyt omistajakokouksen Pohjois-Karjalan kunnille. Yhtiön tarkoituksena on ollut selvittää VisitKarelian kuntaomistajien tahtotila, varmistaa yhtiön toimintavarmuus sekä keskustella osakassopimuksen laatimiseen liittyvistä kysymyksistä.

Kuntaomistajat ovat omistajakokoukseen liittyvän kutsun jälkeen tuoneet esiin, ettei osakassopimuksen laatiminen ole ajankohtaista. VisitKarelia Oy:n vuosittainen kuntien rahoituspohja on muuttunut tai muuttumassa, mikä vaikuttaa yhtiön toimintaan merkittävästi. Yhtiö ei ole päässyt neuvottelutulokseen kuntien rahoituksen varmistamiseksi, eikä myöskään tulevien vuosien rahoituksesta ole tehty sopimuksia. Osa kunnista on aiemmin päättänyt rahoittaa VisitKarelian toimintaa vuoden 2023 loppuun. Tulevien vuosien rahoituksesta ei ole tehty sopimuksia. Osaltaan VisitKarelian toimintaa ovat häirinneet useat toimitusjohtajavaihdokset varsinkin lyhyellä aikavälillä. Yhtiön hallinto on ollut lähes jatkuvassa muutostilanteessa viimeiset vuodet. Toimitusjohtajakysymys näyttäytyy haasteellisena jatkossakin, koska yhtiön nykyinen toimitusjohtaja on irtisanoutunut tehtävästään 25.4. 2023.

VisitKarelian varsinainen yhtiökokous järjestettiin 18.4.2023. Yhtiökokouksessa käsiteltiin muun muassa tilinpäätös ja valittiin uusi hallitus. Koska VisitKarelia Oy:n strateginen suunta ja toiminnan rahoitus ovat epävarmalla pohjalla ja operatiivinen johto on järjestetty väliaikaisjärjestelyin, on kuntien omistajina linjattava se, miten VisitKarelia Oy:n kanssa tulee menetellä. Asiassa on huomioitava se, että mikäli VisitKarelia Oy ei saa rahoitusta omistajiltaan tai muuta kautta, yhtiö voi ajautua taloudellisiin ongelmiin ja toiminta päättyä hallitsemattomasti. Nykytilanteen takia jokaisen omistajakunnan on siten tarkoituksenmukaista muodostaa kantansa VisitKarelia Oy:n suhteen.

Kuntien kesken asiaa on valmisteltu niin, että asia tulee saattaa sellaisen monijäsenisen toimielimen ratkaistavaksi, joka linjaa omistajaohjauspolitiikkaa. Valmistelussa on ilmennyt, että Pohjois-Karjalan maakunnan matkailun markkinointi on järjestettävissä muulla tavoin kuin maakunnallisena ja valtaosin kuntien omistamana osakeyhtiönä. Yhtiön toiminnot voidaan siirtää esimerkiksi alueellisille kehitysyhtiöille, Pohjois-Karjalan maakuntaliitolle tai suoraan kunnille. Myös monet yhdistelmät ovat mahdollisia yhteistyössä maakunnan yritysten ja muiden toimijoiden kanssa yhteistyöllä.

Kunnan intresseissä on turvata yhtiön mahdolliset saatavat ja huolehtia siitä, että yhtiön toiminnan päättämisestä ei aiheudu yhtiölle uusia ennakoimattomia vastuita. Yhtiön toimintaa lopettaessa kunnan etu niin ikään on, että toiminta ajetaan alas hallitusti henkilökunnan asema huomioiden ilman, että yhtiö ajautuu konkurssimenettelyyn. Käytännössä vaihtoehtona on tällöin yhtiön purkaminen selvitystilan kautta.

Selvitysmenettelyn tarkoituksena on yhtiön varallisuusosaston selvittäminen, tarpeellisen omaisuusmäärän muuttaminen rahaksi, velkojen maksaminen sekä ylijäämän suorittaminen osakkeenomistajille tai muille sen mukaan kuin yhtiöjärjestyksessä määrätään.

Yhtiön selvitystilalla on vaikutuksia muun muassa yhtiön hankkeiden loppuunsaattamiseen. Selvitystila voi jopa johtaa siihen, että rahoittaja voi vaatia hankkeelle annetun rahoituksen takaisinmaksua kokonaan tai osittain. Näin ollen ennen mahdollista yhtiön toiminnan päättämistä selvitystilamenettelyllä on syytä selvittää muun muassa yhtiön hankkeiden loppuunsaattamiseen liittyvät seikat. Niin ikään ennen yhtiön toiminnan alasajoa olisi syytä olla selvillä myös suunnitelma siitä, miten yhtiön hoitamat toiminnot mahdollisesti järjestetään jatkossa. Mahdollisuuksien mukaan jatkuva toiminta olisi perusteltua siirtää uudelle toimijalle jo ennen selvitystilamenettelyn aloittamista.

Yhtiön kuntarahoitukseen liittyvät muutokset huomioiden VisitKarelian toiminnan jatkamiselle ei näytä olevan edellytyksiä, joten vaihtoehtoksi muodostuu yhtiön toimintojen alasajaminen selvitystilamenettelyn kautta. Ennen selvitystilamenettelyn käynnistämistä on syytä selvittää tarkasti se, että alasajo toteutetaan sillä tavoin ja siinä aikatauluissa, että sen paremmin VisitKarelia Oy:lle kuin sen omistajillekaan ei aiheudu yhtiön toiminnan päättämisestä uusia vastuita tai muita ongelmia muun muassa VisitKarelian ylläpitämien hankkeiden päättymisen takia. VisitKarelian hallitus on kutsunut osakkeenomistajat ylimääräiseen yhtiökokoukseen 4.8.2023.

Ilomantsin kunta kysyy Business Joensuu Oy:n kuntavastaavan yritysasiantuntijan koordinoimalla kyselyllä paikkakunnalla toimivien matkailuyrittäjien näkemyksiä alueellisen matkailuorganisaation toiminnasta

ja tarpeesta. Kyselyn vastausaika päättyy 7.6. ja tulokset esitellään kunnanhallitukselle 12.6. kokouksessa.

Esittelijä	Kunnanjohtaja Ahokas Marjut
Päätösehdotus	Päätösehdotus annetaan kokouksessa.
Uusi päätösehdotus	Kunnanhallitus päättää <ol style="list-style-type: none"> 1. merkitä ilomantsilaisille matkailutoimijoille alueellisen matkailuorganisaation tarpeellisuudesta tehdyn kyselyn tulokset tietoonsa saatetuksi 2. että se hyväksyy VisitKarelia Oy:n toiminnan lopettamisen selvitysmenettelyn kautta. 3. kehottaa VisitKarelia Oy:n hallitusta toimimaan selvitysmenettelyn hoitamisessa siten, ettei hankkeista ja toiminnan päättämisestä aiheudu yhtiölle tai muille tahoille ylimääräisiä vastuita. 4. todeta, että maakunnan matkailun toimintaedellytysten turvaamiseksi on löydettävä uusi toteuttamiskelpoinen ratkaisu, minimissään siten, että VisitKarelian alusta, maakunnan kansallinen ja kansainvälinen markkinointi ja yhteydenpito VisitFinlandin kanssa toimii. 5. että kunta maksaa VisitKarelian vuoden 2023 maksuosuuden kokonaan.

Päätös	Hyväksyttiin. Liisa Mononen poistui kokouksesta esteellisenä pykälän käsittelyn ajaksi. Peruste: VisitKarelian hallituksen varajäsen. Puheenjohtajana toimi pykälän ajan Mika Purmonen.
--------	--

Toimenpiteitä varten ja tiedoksi

1. VisitKarelian hallitus